

UCHWAŁA NR XXIV/163/20
RADY MIASTA WĄBRZEŹNO

z dnia 16 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Na podstawie art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) art. 10 ust. 1 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wąbrzeźna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Aleksandra Basikowska

UZASADNIENIE

Z artykułu 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wynika, iż Rada Miasta zobligowana jest do corocznego uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Program Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Przedstawiony Radzie Miasta Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok stanowi połączenie i utworzenie integralnego programu i podstawę do realizacji zawartych w nim zadań.

Załącznik do uchwały Nr XXIV/163/20
Rady Miasta Wąbrzeźno
z dnia 16 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2021**

Opracowała:

Dorota Gumuła

Dyrektor

Wąbrzeskiego Centrum Profilaktyki,

Terapii i Integracji Społecznej

**Spis treści Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021:**

WPROWADZENIE	- str. 5-9
I – Diagnoza	- str. 10 – 38
II – Monitoring Programu	- str. 39
III – Zadania - str. 40 – 51	
IV – Adresaci Programu - str. 52	
V – Zasady wynagradzania członków MKRPA - str. 53	
VI – Zasady finansowania Programu	- str. 54

WPROWADZENIE

Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277).

Zgodnie z zapisami art. 4¹. ust. 1 i 2 ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:

1. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z zapisami art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminny jest zobowiązany do:

1. zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,

2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

3. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym wprowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnej dla uczniów, a także na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałaniu narkomanii prowadzonych w latach poprzednich. Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu - oprócz przywołanej wyżej ustawy - są:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 - 2020;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wąbrzeskim na lata 2013 – 2020,
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2028.
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2016 – 2020,

Gmina Miasto Wąbrzeźno realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy m. in. z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Poradnią Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie;
- Strażą Miejską w Wąbrzeźnie;
- Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie;
- Sądem Rejonowym w Wąbrzeźnie;
- Placówkami edukacyjnymi z terenu Gminy Miasto Wąbrzeźno;
- Organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz.1057).

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPAiPN w 2021 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe .

W ostatnich latach radykalnie zmienił się sposób myślenia o alkoholu i związanych z nim problemach. Posiadamy coraz bardziej skuteczne sposoby pomocy osobom dotkniętym problemami wynikającymi z uzależnienia. Wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom ludzi, pozwalając w ten sposób pozyskać kapitał zaufania. W 2006 roku UCHWAŁĄ nr XLI/305/06 Rady Miejskiej w Wąbrzeźnie z dnia 20 września 2006 r. została utworzona specjalistyczna jednostka miejska pod nazwą Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, do zadań którego należy właśnie realizacja zadań własnych Miasta Wąbrzeźno w zakresie zadań pomocy społecznej, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii, przemocy rodzinie, jak również w zakresie integracji społecznej, rozwoju dyspozycji indywidualnych i społecznych. Wzrosła tym samym liczba osób, które zajmują się profesjonalnie pomaganiem osobom zagrożonym uzależnieniami, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Od wielu lat w naszym lokalnym samorządzie prowadzona jest integralna profilaktyka, skupiona na podejmowaniu permanentnych działań mających na celu rozwijanie kompetencji życiowych.

Obowiązujące regulacje prawne wyposażyły samorząd terytorialny w szerokie uprawnienia i środki niezbędne w kreowaniu skutecznej polityki wobec przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy domowej. Gminny Program zawiera strategię opartą na współdziałaniu struktur lokalnych, w tym władz samorządowych, przedstawicieli służb społecznych i organizacji pozarządowych, służącą zmniejszeniu szkód, które towarzyszą osobom wysokiego ryzyka, uzależnionym i tym, którzy żyją wokół nich.

Celem priorytetowym programu jest ograniczenie występowania szkód psychologicznych, zdrowotnych i moralnych u członków rodzin osób uzależnionych, zmniejszenie zagrożeń związanych z piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków przez dzieci i młodzież oraz przypadków łamania prawa przez osoby nietrzeźwe.

W procesie tworzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zastosowaliśmy podejście zadaniowe.

Działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii będą obejmować w szczególności:

- działania informacyjno - edukacyjne dotyczące ryzyka szkód wynikający ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków przez kobiety w ciąży;
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- skuteczne przestrzeganie prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców sprzyjających kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;
- poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi i problemami narkomanii;
- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się;
- wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem narkomanii;
- zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- reedukację osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu i narkotyków;
- prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych;

- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;

- doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz kształtowanie prozdrowotnego zachowania dzieci i młodzieży.

I. DIAGNOZA

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne przez Instytut Psychiatrii i Neurologii pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Z problemami alkoholowymi zdecydowanie częściej borykają się mężczyźni (20,4%). Ten typ problemów dotyka tylko 3,5 % kobiet.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem, które w Polsce diagnozuje się na podstawie dziesiątej wersji Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych. W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postanowienia diagnozy uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i jest nakierowane na usuwanie powikłań spowodowanych używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. W Polsce na liście leków zarejestrowanych w leczeniu uzależnienia od alkoholu znajdują się cztery substancje: disulfiram, akamprozat, naltrekson i nalmefen. Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia osoby uzależnione korzystały również z ofert ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Badania dowodzą, że

aktywne uczestnictwo w grupach samopomocowych wzmacnia efekty leczenia uzależnienia.

Światowa Organizacja Zdrowia uznaje obecnie za pozbawioną ryzyka wyłącznie abstynencję. W innych przypadkach zagrożenie dla zdrowia wzrasta proporcjonalnie do ilości spożywanego alkoholu. Wpływ alkoholu nie zależy jednak wyłącznie od jego ilości i rodzaju, lecz także od czynników indywidualnych, takich jak wiek, płeć, przynależność etniczna, waga, sposób konsumpcji (na czczo lub po posiłkach; szybko, w dużych ilościach lub w sposób rozłożony w czasie), przyzwyczajenia (spożycie codzienne lub okazjonalne), ogólny stan zdrowia i ewentualny stres oraz zmęczenie.

Według PARPA każdego roku spożycie alkoholu powoduje (pośrednio lub bezpośrednio):

- 10 % wszystkich chorób,
- 10 % nowotworów,
- 63 % przypadków marskości wątroby,
- 41% zabójstw,
- 9,2 % wypadków drogowych,
- 9 % inwalidztwa lub schorzeń przewlekłych,
- koszty związane z pomocą społeczną, służbą zdrowia, ubezpieczeniami, wymiarem sprawiedliwości i więziennictwem,
- koszty związane ze stratami w sektorze produkcyjnym stanowią 1-3 % całego dochodu społeczeństwa Europy.

W rodzinach z problemem z alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje 3 – 4 mln osób, w tym 1,5 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700 – 900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinach z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

Tylko w 2019 r. średnie spożycie czystego alkoholu na jednego mieszkańca Polski wyniosło 9,78 litra. To aż o 2,74 litra więcej niż jeszcze 17 lat temu. Polacy coraz częściej sięgają po mocne alkohole. Od kilku lat wzrasta udział napojów spirytusowych w strukturze spożycia. Już ponad 1/3 konsumpcji alkoholu przypada na napoje spirytusowe i udział ten stale rośnie – mówi Pani Katarzyna Łukowska, przedstawiciel PARPA. Natomiast Organizacja Współpracy i Rozwoju podaje nawet 10,6 litra na osobę. W ostatnich latach systematycznie zwiększa się dostępność ekonomiczna alkoholu. Większość konsumentów spożywa alkohol w sposób bezpieczny, jednak 11,9 % dorosłych Polaków nadużywa go, tzn. pije, powodując szkody zdrowotne i społeczne. Do grupy tej zalicza się osoby nieuzależnione (określane jako pijące szkodliwie) i uzależnione od alkoholu.

Dane z Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że podnoszenie podatku akcyzowego nie ma znaczącego wpływu na konsumpcję alkoholu. Każdorazowe zwiększenie podatku wywołuje jedynie krótkotrwały spadek spożycia alkoholu.

Alkohol to jeden z głównych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce. Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowią kierujący pojazdami. Następną grupą nietrzeźwych użytkowników stwarzających zagrożenie na drodze są rowerzyści.

Najważniejsze jest jednak edukowanie przyszłych kierowców pod kątem znajomości wpływu alkoholu oraz surowe, konsekwentnie stosowane wobec nich kary.

Z danych statystycznych na październik 2019 r. Polska Policja każdego dnia zatrzymuje ponad 130 kierowców, którzy mają ponad 0,5 promila alkoholu we krwi. Jak wynika z policyjnych raportów, liczba zatrzymanych w 2019 roku osób prowadzących samochód pod wpływem alkoholu wyniosła ponad 111 tysięcy. Po raz pierwszy od 10 lat odnotowano tak duży wzrost. W porównaniu do 2018 roku nietrzeźwych kierowców było o 6 tysięcy więcej.

W Polsce dopuszczalna zawartość alkoholu we krwi osoby prowadzącej samochód wynosi do 0,2‰, a w wydychanym powietrzu do 0,1 mg w 1 dm³. Przekroczenie tej granicy oznacza stan po spożyciu alkoholu (od 0,2‰ do 0,5‰ lub od 0,1 mg do 0,25 mg). Prowadzenie pojazdu mechanicznego w takim stanie w Polsce jest wykroczeniem, zagrożonym karą zakazu prowadzenia pojazdu do 3 lat, 30 dniami aresztu oraz grzywną do 5000 zł. Jeżeli stężenie alkoholu we krwi przekracza 0,5‰ lub w wydychanym powietrzu obecnie jest więcej niż 0,25 mg alkoholu w 1 dm³, wówczas taka osoba znajduje się w stanie nietrzeźwości. Kierowanie w takim stanie w Polsce jest

przestępstwem zagrożonym karą zakazu prowadzenia pojazdu do 10 lat, pozbawienia wolności do 2 lat oraz grzywną do 720 000 zł. Jeżeli kierowca pod wpływem alkoholu spowoduje wypadek ze skutkiem śmiertelnym, wówczas podlega karze utraty prawa jazdy na zawsze i jest zagrożony karą pozbawienia wolności do 12 lat oraz grzywną do 720 000 zł. Nie podlega dyskusji, że alkohol negatywnie wpływa na zdolność prowadzenia pojazdów. Nawet tak niska zawartość alkoholu we krwi jak 0,02‰ (niekiedy ujmowane jako 20 mg na 100 ml krwi) ma negatywny wpływ na zdolność prowadzenia pojazdów. Taką zawartość powoduje spożycie kieliszka wódki (25 ml), lampki wina (100 ml) lub połowy kufla piwa (250 ml). Niemożliwe jest określenie, ile drinków czy gramów alkoholu dana osoba może spożyć i bezpiecznie prowadzić. Zawartość alkoholu we krwi zależy od wieku, płci, budowy ciała, od tego, czy i co się jadło i wielu innych czynników. Jednym bezpiecznym poziomem, pozwalającym na prowadzenie pojazdów jest zero alkoholu we krwi, czyli wtedy, kiedy w ogóle nie pijemy.

Według Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN) z raportu z 2018 roku wynika, iż w polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Ponadto skala używania w Polsce narkotyków na tle innych krajów UE nie jest duża. W przypadku używania narkotyków w populacji generalnej marihuana jest o wiele bardziej rozpowszechniana niż pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne. Jednakże dane dotyczące młodzieży wymagają uwagi specjalistów, ponieważ odsetek użytkowników marihuany w tej grupie znajduje się powyżej średniej europejskiej. Liczba problemowych użytkowników narkotyków pozostaje na stałym poziomie jednym z niższych wskaźników na 100 tysięcy mieszkańców w Europie. W Polsce ma również niski wskaźnik zgonów z powodu narkotyków. Analiza danych z polskiego krajowego systemu zgłaszalności do leczenia (TDI), prowadzonego przez Centrum Informacji KBPN pokazała, iż z pośród osób zgłaszających się do leczenia najczęściej powodem zgłoszeń są trzy grupy substancji: stymulanty, marihuana, i haszysz.

Według w/w raportu w Polsce w 2018 roku 1607 gmin wspierało programy profilaktyki uniwersalnej. W większym stopniu finansowane były działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania narkotyków. Tego typu działania prowadziło 1761 gmin. 210 gmin wspierało programy profilaktyki wczesnej interwencji i programy profilaktyki selektywnej adresowane do

środowisk zagrożonych, a 109 gmin programy profilaktyki wskazującej. W efekcie prowadzonych działań profilaktyki wskazującą i selektywną objęto 55821 osób.

Niżej przedstawione zostało leczenie osób uzależnionych od narkotyków w Polsce w 2018 r. :

Placówki ambulatoryjne	212
Placówki stacjonarne dla osób niepełnoletnich	23
Placówki stacjonarne dla osób dorosłych	53
Hostele i mieszkania readaptacyjne	28
Odziały detoksykacyjne	24
Program leczenia substytucyjnego	22
Placówki prowadzące badania na obecność HIV	28

W ostatnich miesiącach sytuacja na całym świecie jak i w Polsce zmieniła się diametralnie, społeczeństwo musiało przyzwyczaić się do nowej rzeczywistości.

Pandemia to kryzys, a każdy kryzys to silny wyzwalacz potrzeby radzenia sobie z nadmiarem negatywnych emocji. Alkohol to zaś powszechnie dostępna substancja euforyzująca, która krótkotrwale łagodzi napięcie. Przeprowadzone przez dr Andrzeja Siczuka z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie badanie potwierdza niepokojące zjawisko na temat związku między kryzysem a piciem.

Należy podkreślić, że to nie sama epidemia sprzyja nadużywaniu alkoholu, tylko niemalże każdy kryzys jest silnym wyzwalaczem potrzeby radzenia sobie z nadmiarem negatywnych emocji. Jeśli przejrzymy historię ostatnich dekad, to zauważymy, że kryzys ekonomiczny w Grecji, poprzednia epidemia SARS, zamach terrorystyczny na World Trade Center spowodowały zwiększenie się liczby osób uzależnionych od alkoholu. Szczególnie przerażające były wyniki badania opisujące wielotysięczną grupę osób, które doświadczyły traumy po zamachu World Trade Center . Ponieważ przeżycie kryzysu wiąże się z utratami, a utraty to są traumy, które wywołują szereg emocji od depresji po nasilenie zespołów lękowych, wahanie nastrojów, złość, frustrację, bezradność.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) już od dawna ostrzega, że nadmierne picie alkoholu może zwiększać ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19. Dlatego podczas pandemii szczególnie powinniśmy ograniczyć spożycie alkoholu.

W wielu sondażach przeprowadzonych na terenie kraju problemy wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu, do których zaliczyć należy przemoc w rodzinie oraz przemoc i agresję na ulicach, wysuwają się na pierwsze miejsce. Wyniki szacunkowo przyjęte przez PARPA na podstawie rezultatów sondażu przeprowadzonego wśród mieszkańców całego kraju, a odnoszącego się do najczęściej występujących problemów w skali lokalnej zawiera poniższa tabela.

Tabela 1 Najważniejszy problem społeczny w skali lokalnej w ocenie badanych (w %) – Źródło: PARPA

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 37,8 mln	W mieście 100 tys. mieszkańców	W mieście 25 tys. mieszkańców	Wąbrzeźno <u>12 344</u> tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 756 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 247 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 494 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 494 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	1,89-2,64 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 617-864 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 407 osób: dorosłych i dzieci

Powyższe dane są jednakże bardzo ogólne i ukazują problem szacunkowy.

Badanie uzależnionych od nowych substancji psychoaktywnych, które pozwala na porównanie sytuacji w Unii Europejskiej, jest Flash Eurobarometr, zrealizowany na zlecenie

Komisji Europejskiej w krajach UE wśród 15-24-latków. Badanie zostało przeprowadzone dwukrotnie, w 2011 i 2014 roku. Najwyższe odsetki badanych, deklarujących używanie nowych substancji psychoaktywnych odnotowano w Irlandii zarówno w 2011 (22%) i 2014 roku (16%). Na drugim miejscu jest Łotwa i Polska z wynikiem 9%. W drugim pomiarze z 2014 roku odsetek nadal się nie zmienił i wynosił 9%, ale kilka krajów odnotowało wzrost używania i mają one wyższe wskaźniki od Polski, są to np. Słowenia, Francja, Wielka Brytania i Hiszpania.

Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w drugiej połowie 2014 roku w ramach międzynarodowego projektu I-TREND po raz pierwszy w Polsce, używając ankiety internetowej, przebadano 1355 użytkowników nowej substancji psychoaktywnej. Połowa badanych z Polski to osoby w wieku 16-18 lat. Niewiele osób miało więcej niż 36 lat (2,5%). Blisko połowa badanych ukończyła szkołę średnią (48%). Średni wiek pierwszego kontaktu z nową substancją psychoaktywną to 17 lat. Wśród polskich respondentów 69% stanowili mężczyźni. Osoby używające nowych substancji psychoaktywnych sięgały również po inne substancje psychoaktywne w ciągu roku, najczęściej po marihuanę (80%), ale również po amfetaminę, ecstasy (42%) czy środki halucynogenne (17%). Najwięcej jednak osób piło alkohol (91%). Respondenci badania w Polsce przyjmowali nowe substancje psychoaktywne na dwa sposoby. Pierwszy z nich to palenie (48% wskazań). Drugą również popularną metodą przyjmowania nowych środków psychoaktywnych jest wciąganie (48% wskazań). Badań byli także pytani, jakie były powody używania nowych środków psychoaktywnych. Użytkownicy „dopalaczy” najczęściej wskazywali, że zdarzyła im się taka okazja (75,2%) oraz z ciekawości (74%). Kolejnymi motywami było silne działanie substancji (68%) i łatwość ich uzyskania (68%). Najmniej osób jako powód zażycia wskazało, że środek jest trudny do wykrycia w badaniach (35%) oraz że jego użycie nie jest zabronione i karane (43%).

W raporcie GIS podano, że w 2018 roku zanotowano 4260 przypadków interwencji medycznych związanych z zatruciem lub podejrzeniem zatrucia nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi (tak są określane nowe narkotyki). W grupie wiekowej do 18 lat zarejestrowano 686 podejrzeń zatruc, co stanowiło 16,1 proc. wszystkich zgłoszeń; najwięcej (527) w przedziale 16-18 lat. W grupie powyżej 18 lat liczba zgłoszeń wyniosła 3339. Najwięcej (1251) zanotowano w grupie 19-24 oraz 30-39 (1065). W grupie wiekowej powyżej 40 lat było 209 zgłoszeń, w a przedziale wiekowym 25-29 lat – 814.

Spośród 4260 interwencji medycznych 3636 (85 proc.) dotyczyło mężczyzn, zaś 574 – kobiet (13,5 proc.); w 50 przypadkach płeć nie była ustalona.

Nie ma żadnych informacji, aby sprzedawcy czy producenci „dopalaczy” sprawdzali bezpieczeństwo sprzedawanych produktów. Jest to zatem eksperyment na żywym organizmie, a konkretnie na użytkownikach. Aktualnie istnieje przynajmniej kilka kazuistycznych doniesień i opracowań naukowych, które świadczą o tym, że nowe substancje psychoaktywne mogą powodować poważne zaburzenia psychoaktywne wymagające leczenia psychiatrycznego, niewydolność nerek, serca, niewydolność oddechową oraz wzrost temperatury ciała. W konsekwencji może dojść nawet do zgonu.

Kara do trzech lat pozbawienia wolności za samo udostępnianie małoletniemu substancji psychoaktywnych, np. dopalaczy której użycie może narazić na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia. Nowelizacja ustawy zabrania wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy (art. 44 a i art. 44 b ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii) za złamanie zakazu grozi kara finansowa od 20 tys. do miliona złotych (art. 52 a w/w ustawy).

Kolejnym ważnym aspektem jest FAS. Z raportu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych *Alkoholowy Zespół Płodowy* (FAS– Fetal Alcohol Syndrom) stwierdza się wówczas gdy kobieta w ciąży spożywa alkohol. Może to wywoływać u płodu wiele niekorzystnych, długotrwałych zmian, od znacznych anomalii morfologicznych i niedorozwoju umysłowego po subtelne zaburzenia poznawcze, a także zaburzenia zachowania. Najpoważniejszym uszkodzeniem płodu związanym ze spożywaniem alkoholu przez ciężarną matkę jest FAS, Alkoholowy Zespół Płodowy. Rozpoznaje się je wtedy, gdy u dziecka wystąpią następujące zjawiska:

- opóźnienie wzrostu płodu i noworodka,
- uszkodzenie OUN, objawiające się takimi zaburzeniami neurologicznymi, jak opóźnienie rozwoju, zaburzenia zachowania, obniżenie sprawności intelektualnej i deformacja czaszki lub mózgu,
- charakterystyczny wygląd twarzy z małymi szparami powiekowymi, cienka górna warga, wydłużeniem i spłaszczeniem rynienki górnej wargi.

W przypadku wystąpienia tylko części tych cech rozpoznawany bywa zespół FAE – (fetal alcohol effects) – efekty alkoholowego uszkodzenia płodu bez charakterystycznych fizycznych cech tego zespołu. Nieznany jest zasięg występowania tego zjawiska w Polsce, gdyż brak polskich badań z tej dziedziny. Zespół ten rzadko jest rozpoznawany, z uwagi na

brak odpowiedniego przygotowania położników. Bardzo ważna jest profilaktyka kobiet w ciąży.

Diagnoza na terenie miasta Wąbrzeźno.

1. W roku 2020 (styczeń – październik) Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej w zakresie zadań wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii realizowało następujące zadania:

Podjęte działania WCPTiIS	Ilość osób/konsultacji
Prowadzenie punktu informacyjno konsultacyjnego	Liczba udzielonych konsultacji - 119 Liczba osób - 36 Liczba osób które podjęły stosowne leczenie w placówkach - 3
W tym :	
Liczba osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu	Liczba osób – 27 Liczba udzielonych konsultacji - 74
Liczba osób zażywających narkotyki i dopalacze	Liczba osób – 1 Liczba udzielonych konsultacji- 4
Liczba osób, którym zostały zabrane	Liczba osób – 0

uprawnienia do kierowania pojazdami	Liczba udzielonych konsultacji – 4
<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy zagrożenia uzależnieniem, pomocy psychospołecznej i podstawowej prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w oparciu o realizację programu „Moja Decyzja”. Zakres działań programu obejmuje moduł I - III , konsultacje indywidualne, kierowanie do specjalistów, pomoc w znalezieniu odpowiedniego specjalisty, pomoc w ustaleniu terminu spotkania, przyjęcia itp. W zależności od potrzeb i problemów indywidualnych</p>	<p>Liczba udzielonych konsultacji - 119</p> <p>Liczba osób – 36</p>
Realizacja programów profilaktycznych dla uczniów w szkołach i w siedzibie WCPTiS	<p>Liczba uczniów- 0</p> <p>Liczba spotkań-0</p>
Zajęcia edukacyjno – terapeutyczne RSA Biofeedback	<p>Liczba osób – 2</p> <p>Liczba spotkań - 24</p>
Realizacja Programu „Nie krzywdź”	Liczba uczestników - 25
Działania w ramach integralnej profilaktyki dzieci i młodzieży, głównie udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z grup ryzyka	<p>25 osób - uczestnicy stałych zajęć w Świetlicy Socjoterapeutycznej w roku szkolnym (sporządzono 30 indywidualne diagnozy), Liczba przeprowadzonych zajęć socjoterapeutycznych – 16 (w tym indywidualnych - 14) 30 osób - okazjonalnie (uczestnicy zimowych i letnich form wypoczynku) Półkolonie letnie współfinansowane ze środków Stowarzyszenia „Serce dla serca” i Wąbrzeskiego Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej</p>

Organizacja kolonii profilaktycznych przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Serce dla serca” dla podopiecznych Świetlicy Socjoterapeutycznej	15 osób – półkolonie zimowe
Integracja społeczna osób zagrożonych uzależnieniem poprzez współpracę z organizacjami samopomocowymi i innymi placówkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień	Grupa AA, WOTU i W w Toruniu, NZOZ Centrum Interwencji Kryzysowej – Stowarzyszenia – KARAN – 8 osób
Współpraca WCPTiIS ze Stowarzyszeniem – Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	Liczba osób korzystających z porad – 48 Udzielonych porad – 232 Poradnictwo rodzinne (mediacja pojednawcza) – 3 pary
W ramach kampanii „Przeciw Pijanym Kierowcom” Wąbrzeskie Centrum współpracuje ze szkołami nauki jazdy, prowadząc tam zajęcia profilaktyczne dla uczestników szkoły nauki jazdy.	Liczba osób – 58 Ilość spotkań - 2

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej w 2020 r. prowadziło działania w ramach Kampanii „Powiedź – Stop Dopalaczom”, związku z tym uczniowie ze szkół podstawowych wzięli udział w zajęciach profilaktycznych, które odbyły się w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum. Zajęcia miały im uświadomić szkodliwość zażywania narkotyków i dopalaczy.

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej włączyło się również w Ogólnopolską Kampanię „Przeciw pijanym kierowcom”, w ramach której zostały przeprowadzone zajęcia profilaktyczne w szkołach nauki jazdy na terenie miasta Wąbrzeźno oraz dla osób korzystających z konsultacji.

Pracownicy Wąbrzeskiego Centrum biorą udział w szkoleniu „Superwizja”. Organizatorem szkolenia jest PARPA oraz Fundacja ETOH z Warszawy. Superwizja

grupowa dla osób, które pracują z dziećmi i młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych. Prowadzący szkolenie są trenerzy polskiego towarzystwa psychologicznego. Po ukończeniu wychowawcy otrzymują certyfikat.

Przy współpracy z Grudziądzkim Stowarzyszeniem „Nadzieja” Wąbrzeskie Centrum realizuje Program „Fred goes net”. Jest programem profilaktyki selektywnej, wdrożonym w Polsce po raz pierwszy przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Adresatem programu są młode osoby w wieku 14-21 lat, które używają substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny lub szkodliwy. Program nie jest przeznaczony dla osób uzależnionych oraz używających takich substancji jak opiaty. Program jest oparty na metodzie krótkiej interwencji profilaktycznej, prowadzony jest w formie warsztatów z wykorzystaniem metod i założeń dialogu motywującego. Celem zajęć jest podniesienie wiedzy uczestników na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych oraz zachęcenie ich do oceny indywidualnego ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz w efekcie do zmiany postaw i zachowania – ograniczenia używania substancji lub abstynencji.

Udział w programie poprzedza indywidualna rozmowa wstępna, która spełnia następujące cele:

- przekazanie potencjalnemu uczestnikowi informacji na temat treści programu i obowiązujących zasad,
- stwierdzenie czy program jest odpowiedni dla danej osoby,
- zmotywowanie młodego człowieka do uczestnictwa w programie.

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej dnia 01.04.2019 r. zawarło porozumienie z Fundacją „DIES MEI” z siedzibą w Pabianicach.

Do dnia 31.12.2021 r. w siedzibie Wąbrzeskiego Centrum odbywają się dyżury reprezentanta fundacji, który ma za zadanie świadczyć pomoc ofiarom przestępstw, ich rodzinom i świadkom, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Fundacja zajmuje się przede wszystkim:

- organizowaniem i finansowaniem pomocy udzielanej przed osobę pierwszego kontaktu,
- organizowaniem i finansowaniem pomocy prawnej,
- pokrywaniem kosztów związanych z psychoterapią, pomocą psychiatryczną lub psychologiczną,
- pokrywaniem kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach publicznych,
- pokrywaniem kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych

prowadzonych przez gminy,

- organizowaniem i finansowaniem kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pokrywaniem kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- pokrywaniem kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia,
- usługą dostosowania lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego do potrzeb osoby pokrzywdzonej przestępstwem w przypadku gdy utrata sprawności fizycznej nastąpiła w wyniku przestępstwa,
- pokrywaniem kosztów żywności lub bonów żywieniowych,
- finansowaniem kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego,
- finansowaniem kosztów wyjazdu: osoby uprawnionej wraz z małoletnim, na którym sprawuje pieczęć bądź też uprawnionego małoletniego wraz z osobą, pod której pieczęcią pozostaje.

W roku 2019 Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej zleciło Oficynie Profilaktycznej z Krakowa przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych na terenie Miasta Wąbrzeźno. Miała ona na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych na terenie miasta. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowanie problemów uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień,
- zidentyfikowanie skutków występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenia jej skutków.

Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania m.in. następujących problemów:

- problemu alkoholowego (alkoholizm) – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajnego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu,
- problemu narkotykowego (narkomanii) – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach

niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.

W badaniach ankietowych wzięło udział łącznie 511 osób, w tym osób dorosłych oraz uczniów ze szkół z terenu miasta od IV – VIII klasy.

Z badań wynika, iż 14 % uczniów przyznało, że ma za sobą inicjację alkoholową. Natomiast nigdy alkoholu nie piło 86 % badanych. Uczniowie sięgający po alkohol (14 %) - 71 % wybiera piwo.

W kwestii możliwości zakupu alkoholu na terenie Wąbrzeźna, zaledwie 14 % badanych jest zdania, iż można łatwo go zdobyć. Ponad połowa ankietowanych uczniów uważa, iż trudno pozyskać alkohol na terenie ich miejscowości – 57 %. 29 % nie posiada wiedzy na ten temat.

Z deklaracji badanych dorosłych osób wynika, że 86 % respondentów nigdy nie pracowało w stanie odurzenia alkoholowego, 9 % badanych przyznało, że zdarza im się rzadko pracować pod wpływem alkoholu, a 5 % zdarza się to często co wskazuje na nieprzestrzeganie elementarnych przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, co grozi utratą zdrowia lub życia.

Z deklaracji mieszkańców miasta wynika, że 78 % badanych nigdy nie prowadziło pojazdu pod wpływem alkoholu. 11 % badanej populacji raz zdarzyło się być za kierownicą samochodu po spożyciu napoju wysokoprocentowego, a 10 % zdarza się to sporadycznie.

Z badań wynika, iż 8 % badanych uczniów ma za sobą inicjację narkotykową, zażywając środki psychoaktywne kilka razy w roku, 7 % kilka razy w miesiącu, 3 % zażywało je jednokrotnie, zaś 1 % raz w miesiącu. Zdecydowana większość mieszkańców Wąbrzeźna nie zażywa środków psychoaktywnych – 81 %.

Zdecydowana większość badanej populacji uczniów – 90 % twierdzi, iż nie zna miejsc, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze w swojej miejscowości. 4 % ankietowanych wskazało na osiedla, 3 % na centrum miejscowości, jak i zna osobę u której można je zdobyć. 2 % ankietowanych twierdzi, że narkotyki lub dopalacze można pozyskać na dyskotecę, a 1 %, że przed szkołą, na siłowni oraz w innych miejscach.

81 % uczniów twierdzi, iż zażywanie dopalaczy jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, zaś 13 % jest zdania, że raczej szkodzi zdrowiu. 4 % respondentów wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”, a 2 % „raczej nie”.

Z badań wynika, iż problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży występuje na terenie miasta Wąbrzeźno. Istotnym jest, iż duża część młodych ludzi sięgnęła po alkohol w czasie

uroczystości rodzinnych, dodatkowo część młodych ludzi mających świadomość, że ich dzieci mają kontakt z alkoholem nie zareagowała na tę sytuację. Należy podjąć działania profilaktyczne, zapobiegające dalszemu rozwojowi problemu.

Problem zażywania substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta jest znikomy. Jednakże stosowanie profilaktyki jest wskazane.

Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Miasta Wąbrzeźno była analizowana metodą SWOT. Polegająca na zbadaniu silnych i słabych stron. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie MOPS, MKRPA, PCPR, WCPTiIS, NZOZ, Poradnia Psychiatryczna i Leczenia Uzależnień. 2. Analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w mieście. 3. Wykwalifikowana kadra. 4. Narzędzie zapobiegające dysfunkjom rodzin. 5. Organizacja spektakli profilaktycznych dla młodzieży. 6. Zainteresowanie miasta życiem mieszkańców i ich problemami. 7. Kampanie przeciw dopalaczom oraz jeździe pod wpływem alkoholu. 8. Rozwinięta działalność kulturalna. 9. Organizacja wydarzeń społecznych z tematyką profilaktyczną. 10. Dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowa. 11. Rozwinięta struktura organizacji pozarządowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okresowo odnotowuje się spożywanie alkoholu przez mieszkańców miasta. 2. Wiele mieszkańców przekraczających bezpieczną dzienną dawkę spożycia alkoholu. 3. Pojawiający się problem prowadzenia samochodu po spożyciu alkoholu.

2. Dane uzyskane od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiają się następująco:

Rok 2020 (styczeń – październik) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąbrzeźnie	
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (proszę podać wg zawartości alkoholu)	- Napoje alkoholowe zawierające do 4,5 % alkoholu oraz piwo – 7 - od 4,5 % do 18% alkoholu – 3 - powyżej 18 % - 3
Liczba kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych	8
Liczba odebranych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0
Liczba osób wzywanych na rozmowy interwencyjno-motywacyjne	14
Liczba skierowanych wniosków do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	3
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania zmieniającego do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby nadużywającej alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	0
Organizacja szkolenia dla Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pt. „Narada szkoleniowa dotycząca rozwiązywania problemów uzależnień”	0

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Punkt sprzedaży napojów alkoholowych	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5 % oraz piwa	powyżej 4,5 % do 18 %	powyżej 18 %
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych - ogółem	48	48	34	33

z tego sprzedającym napoje alkoholowe: - przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży	35	35	27	27
- przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży	18	18	8	7

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń, których ważność wygasa i zezwoleń cofniętych

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych, którym wydano zezwolenie w okresie sprawozdawczym	Zezwolenia wydane				Zezwolenia których ważność wygasa	Zezwolenia cofnięte
	Ogółem	Z tego na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu				
		do 4,5 % oraz piwo	powyżej 4,5 % do 18 %	powyżej 18 %		
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych – ogółem	12	6	3	3	0	0
z tego sprzedających napoje alkoholowe: - przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży	10	4	3	3	0	0
- przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży	2	2	0	0	0	0

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie art. 18 ust 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przeprowadziła w 2020 r. (styczeń – listopad) 4 kontrole lokali gastronomicznych oraz 4 sklepów na terenie miasta Wąbrzeźno, które posiadają koncesję na sprzedaż alkoholu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowała ze swojego budżetu spektakle o tematyce profilaktycznej dla szkół podstawowych z terenu Miasta Wąbrzeźno. Organizatorem spektakli jest profesjonalny „Teatr Kurtyna” z Krakowa.

W Polsce kwestie związane ze sprzedażą alkoholu reguluje art. 15 i art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W Polsce alkohol mogą sprzedawać tylko te sklepy i lokale, które posiadają zezwolenie na obrót detaliczny wydany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta odpowiedniego dla lokalizacji punktu sprzedaży. Art. 15.1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- 2) osobom do lat 18,
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

W przypadku wątpliwości co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Ważne podkreślenia jest, iż ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi daje sprzedawcom narzędzia skutecznej kontroli prób zakupu alkoholu przez niepełnoletnich tj.: art. 15 ust. 2 stwierdza: „w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy”.

Art. 43. 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie.

3. Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie ukazujące szczegółowe problemy społeczne

Powody przyznania pomocy:

POWODY PRYZYNAWANIA POMOCY						
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
	2015	2016	2017	2018 (I-X)	2019 (I-X)	2020 (I-X)
Ubóstwo	471	437	414	310	289	285
Sieroctwo	1	1	0	0	0	0
Bezdomność	25	30	41	30	29	29
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	16	72	78	56	64
Bezrobocie	425	396	351	305	269	256
Niepełnosprawność	187	175	186	137	114	96
Długotrwała lub ciężka choroba	54	62	126	163	143	122
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	7	4	3	2	3	2
Przemoc w rodzinie	1	1	1	0	1	0
Alkoholizm	56	50	55	43	31	24
Narkomania	1	1	0	1	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	5	10	3	1	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0	3	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	14

Gospodarstwa domowe objęte pomocą ze względu na wybrane przyczyny problemów w roku 2020 (styczeń – październik):

		Liczba gospodarstw	Liczba osób w tych gospodarstwach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia
1	Ogółem	411	969	579
2	Rodzina niepełna	76	265	76

3	Wielodzierność	49	331	49
4	Alkoholizm	24	30	24
5	Narkomania	0	0	0

- w okresie styczeń – październik 2020 r. zostało założonych **40** „Niebieskich Kart”.
- w powyższym okresie podjęto działania na rzecz rodzin, osób dotkniętych przemocą poprzez: wsparcie społeczne, udzielenie kompleksowej informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Powyższymi działaniami objęto każdą osobę dotkniętą przemocą w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 31 października 2020 r. (**40 osób**).
- Ponadto w danym okresie odbyły się **3** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.
- w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 31 października 2020 r. nie podjęto żadnych procedur lub interwencji związanych z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.
- w danym okresie odbyło się **285** spotkań grup roboczych na terenie Miasta Wąbrzeźna w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- w w/w okresie liczba podejmowanych działań, interwencji na rzecz rodzin, osób dotkniętych przemocą – wizyty pracownika socjalnego to **285**.

4. Wykaz interwencji podjętych przez Straż Miejską w stosunku do osób nietrzeźwych w roku 2020 (styczeń – październik):

Rodzaj interwencji	Liczba
Przewieziono do Izby Wyrzeźwień w Grudziądzu	0
Przewieziono do Izby Wyrzeźwień w Toruniu	0
Przewieziono do Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wąbrzeźnie	0
Przewieziono do Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie	0
Odwieziono do miejsca zamieszkania	6
Wezwano karetkę pogotowia	0
Przeprowadzono interwencje domowe	3
Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	6

Zakłócanie ładu i porządku pod wpływem alkoholu	1
Interwencje w stosunku do osób nieletnich	0
Kontrola pracowników zatrudnionych w ramach robót interwencyjnych i publicznych	1
Łącznie	17

5. Wykaz interwencji w roku 2020 (styczeń – październik) - Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie

		Ogółem	Nietrzeźwych do izby wytrzeźwień	Do miejsca zamieszkania
1.	Doprowadzenie osób	116	32	34

		Ogółem	Po spożyciu alkoholu lub w związku z alkoholem
2.	Kolizje i wypadki drogowe	179	9
3.	Interwencje domowe policji	558	364
4.	Samobójstwa i próby samobójstw	5	1

	Wnioski o ukaranie skierowane przez policję	Ogółem	Z czego pod wpływem alkoholu
5	Za zakłócenie porządku publicznego	12	2
6	Za wykonywanie czynności zawodowych przez osoby nietrzeźwe	3	
7	Za sprzedaż napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia	0	
8	Za prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu	9	
9	Za zakłócenie ruchu drogowego przez pieszych po spożyciu	0	

	alkoholu	
10	Za nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych miejscach niedozwolonych	22

	Kategorie przestępstw	Podejrzani dorośli		Podejrzani nieletni	
		Ogółem	W związku z alkoholem	Ogółem	W związku z alkoholem
1.	Zabójstwo	-	-	-	-
2.	Nieumyślne spowodowanie śmierci	-	-	-	-
3.	Uszkodzenie ciała	3	-	-	-
4.	Udział w bójce lub pobiciu	6	-	-	-
5.	Zgwałcenie	1	-	-	-
6.	Znęcanie się nad rodziną	9	-	-	-
7.	Kradzież mienia	35	-	-	-
8.	Kradzież z włamaniem	25	-	-	-
9.	Kradzież rozbójnicza, rozbój i wymuszenie rozbójnicze	1	-	-	-
10.	Czynna napaść na funkcjonariusza publicznego	1	-	-	-
11.	Podpalenie	0	-	-	-
12.	Pozostałe kwalifikacje prawne: Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości	24	-	-	-

	lub pod wpływem środka odurzającego				
13.	RAZEM	105	24	0	0

	Liczba osób
Zatrzymani pod wpływem środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze)	0
Posiadanie środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze)	21
Handel środkami psychoaktywnymi (narkotyki, dopalacze)	3

6. Środki zastosowane przez Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w roku 2020 (styczeń – sierpień)

Środki zastosowany przez Sąd	Liczba osób	
Nakaz bądź obowiązek leczenia odwykowego, powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	21	
Wyrok karny za używanie przemocy wobec rodziny	2019	2020 (styczeń – sierpień)
	8	1
Wyrok za kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu	12	

7. Dane z Poradni Leczenia Uzależnień w Wąbrzeźnie przedstawiają się następująco.

Rok 2020 (luty – październik)	
Poradnia Psychiatryczna i Leczenia Uzależnień	
Udzielone porady osobom uzależnionym, pijącym ryzykownie oraz ich rodzinom	Liczba porad – 879

8. Dane uzyskane ze Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Podstawowej nr 3 oraz Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie.

	Liczba odnotowanych przypadków zażywania substancji psychoaktywnych w roku 2020 (styczeń – październik)
Szkoła Podstawowa nr 2	0

Instytucje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Opiniuje zgodność z prawem składane wnioski o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, inicjuje działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia przez sąd o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu. Realizację zadania wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu poprzez:

- Przestrzeganie wyznaczonego Uchwałą Rady Miasta Wąbrzeźno limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sprzedaż detaliczna) jak i w miejscu sprzedaży (gastronomia), oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy,
  - Cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w Ustawie
  - Kontrolę punktów sprzedaży na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno
  - Kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży
- Szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

W strukturze Komisji działają 2 zespoły robocze:

1. Zespół ds. Kontroli Punktów Sprzedaży i Podawania Napojów Alkoholowych - prowadzący kontrole podejmowane w celu podwyższenia jakości i optymalizacji warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Zespół ds. przeprowadzania rozmów motywujących do leczenia - podejmuje działania w zakresie:

- wzywania osób zagrożonych uzależnieniem na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego
- przeprowadzania konsultacji z rodzinami osób uzależnionych od alkoholu
- uruchamiania procedury sądowej wobec osób które nie zgłosiły się na wezwanie Komisji a rodzina/Sąd/MOPS złożył wniosek o leczenie odwykowe
- prowadzenia rozmów motywujących do leczenia odwykowego.

2. Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej

Przedmiotem działania Wąbrzeskiego Centrum jest realizacja zadań własnych Miasta Wąbrzeźno w zakresie zadań pomocy społecznej, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii, przemocy rodzinie, jak również w zakresie integracji społecznej, rozwoju dyspozycji indywidualnych i społecznych.

Na co dzień Wąbrzeskie Centrum współpracuje z instytucjami takimi jak: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Straż Miejska, Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”, Komenda Powiatowa Policji, NZOZ Poradnia Psychiatryczna i Leczenia Uzależnień w Wąbrzeźnie.

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej prowadzi zajęcia edukacyjna – terapeutyczne RSA Biofeedback.

RSA Biofeedback to metoda treningowa, która uczy jak synchronizować oddech z pracą serca. Powoduje to rozwinięcie możliwości adaptacyjnych organizmu, pobudzenie funkcji obronnych oraz uzyskanie homeostazy, czyli naturalnej równowagi w organizmie.

Synchronizacja ta skutkuje następującymi reakcjami:

- odpowiednie dotlenienie organizmu
- wspomaga prawidłowy rozwój płodu u kobiet ciężarnych
- odpowiednie odżywienie komórek
- pobudzenie funkcji obronnych układu odpornościowego
- utrzymanie naturalnej równowagi reakcji zachodzących w organizmie człowieka
- ochrona przed stresem
- ochrona przez niepożądanymi skutkami stresu

- stabilizuje stan emocjonalny
- opóźnianie procesów starzenia i wydłużenie życia przy lepszym stanie zdrowia
- wzmacnia kondycję fizyczną i psychiczną
- wspomaga koncentrację, pobudza półkule mózgu do współpracy
- mobilizacje obronne przed komórkami nowotworowymi

W strukturze WCPTiS funkcjonuje:

Świetlica Socjoterapeutyczna prowadzi działalności opiekuńczo – wychowawczą (organizacja czasu wolnego i wypoczynku, wyrównywanie zaległości szkolnych, pomoc w odrabianiu prac domowych); edukacyjno-profilaktyczną, socjoterapeutyczną. Głównym celem świetlicy jest pomoc dziecku w odnalezieniu się w jego trudnej sytuacji; analiza przeżywanych emocji i ich związek z zachowaniem; dostarczenie pozytywnych doświadczeń korekcyjnych w obszarze relacji dziecka z dorosłym, postrzegania świata, siebie; odreagowanie emocji; nauka budowania więzi społecznych, rozwiązywania konfliktów.

Do Świetlicy Socjoterapeutycznej należą w szczególności sprawy:

- sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- prowadzenie zajęć edukacyjno – terapeutycznych RSA Biofeedback,
- pracy ze stałymi grupami dzieci,
- pracy z dziećmi w kontakcie indywidualny,
- przygotowania i realizacji indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci,
- przygotowanie letnich i zimowych form wypoczynku dla podopiecznych,
- prowadzenia dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
- utrzymywania kontaktów z rodziną dziecka w celu: diagnozy sytuacji rodzinnej, rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
- współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,

- współpracy z instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym- wydziałem rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych,
- współpraca z asystentami rodzin,
- współpracy z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi, nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.

Stowarzyszenie „Serce dla serca” – stowarzyszenie działające przy Wąbrzeskim Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej. Celem stowarzyszenia są działania na rzecz rodzin i osób potrzebujących; rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej, dotkniętych skutkami: uzależnień, przemocy domowej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, a w szczególności:

- 1) podejmowanie inicjatyw społecznych mających na celu wszechstronną pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej;
- 2) podejmowanie inicjatyw społecznych mających na celu wszechstronną pomoc osobom i rodzinom, dotkniętych skutkami: uzależnień, przemocy domowej lub innych dysfunkcji;
- 3) wspieranie i inicjowanie działalności artystycznej, twórczej, kulturalnej, sportowej;
- 4) szerzenie integracji osób niepełnosprawnych ze zdrowymi;
- 5) prowadzenie działalności charytatywno – opiekuńczej;
- 6) promocja i organizacja wolontariatu;
- 7) reprezentowanie interesów rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej wobec władz publicznych;
- 8) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki, terapii uzależnień i przemocy domowej;
- 9) podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej;
- 10) podejmowanie zadań z zakresu integracji pokoleniowej;
- 11) wspieranie współpracy międzynarodowej w zakresie zgodnym z celami działań stowarzyszenia;

12) ubieganie się o środki zewnętrzne (UE i inne) poprzez składanie wniosków o dotacje na zadania zgodne z celami stowarzyszenia.

Grupa Anonimowych Alkoholików (Grupa AA) – dobrowolne, samopomocowa grupa osób uzależnionych od alkoholu etylowego. Celem spotkań jest wzajemna pomoc i wsparcie w przezwyciężaniu choroby alkoholowej. Zadaniem trzeźwościowych zebrań zamkniętych jest umocnienie i utrwalenie trzeźwości, dzielenie się siłą, doświadczeniem i nadzieją.

Punkt Informacyjno – Konsultacyjny - prowadzi działalność edukacyjną i informacyjną na rzecz osób:

- doznających przemocy w rodzinie lub stosujących przemoc wobec członków rodziny,
- uzależnionych,
- współuzależnionych,
- innym będących w kryzysie.

Do zadań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego należy:

- nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem,
- dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii,
- motywowanie i kierowanie do leczenia,
- udzielanie wsparcia i pomocy osobom po zakończeniu terapii odwykowej,
- udzielanie pomocy osobom współuzależnionym (członkom rodzin, bliskim, pozostającym w bezpośrednich interakcjach z alkoholikiem),
- rozwijanie motywacji do podejmowania działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji,
- uruchamianie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
- prowadzenie działalności profilaktycznej i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Poradnię Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Wąbrzeźnie - oferuje bezpłatną pomoc w formie leczenia ambulatoryjnego na terenie miasta Wąbrzeźno. Realizuje między innymi nakazy leczenia odwykowego nałożone przez Sąd i Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Oferuje świadczenia w zakresie:

- Terapia osób żyjących w związku z osobą uzależnioną – osób współuzależnionych
- Terapia indywidualna Dorosłych Dzieci Alkoholików
- Psychoterapia grupowa i indywidualna osób uzależnionych od alkoholu

- Terapia osób uzależnionych od innych substancji psychoaktywnych
- Terapia osób pijących szkodliwie i ryzykownie
- Psychoterapia osób doświadczających przemocy
- Specjalistyczna konsultacja psychologiczna
- Specjalistyczna konsultacja psychiatryczna
- Działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

II. MONITORING PROGRAMU

Przez cały okres realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok będzie on podlegał monitoringowi.

Monitoring wszystkich zadań programu odbywa się poprzez sprawozdanie z przeprowadzonych działań.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Programów Alkoholowych i jest on na bieżąco monitorowany.

WSKAŹNIKI MONITORINGU REALIZOWANYCH ZADAŃ

- Liczba osób biorących udział w konsultacjach oraz liczby udzielonych porad;
- Liczba osób objętych innymi działaniami pomocowymi;
- Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi;
- Liczba przeprowadzonych kampanii;
- Liczba osób przyjętych przez MKRPA;
- Liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- Wykaz instytucji i osób fizycznych realizujących zadania – dofinansowanych w ramach Programu;
- Sprawozdania merytoryczne i finansowe realizujących zadania;
- Zgodność kwalifikacji osób realizujących zadania Programu z obowiązującymi przepisami prawnymi.

III. ZAKRES ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

1. Zadania wynikające z Gminnego Programu realizuje Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Szczegółowe zadania do realizacji w roku obowiązywania Gminnego Programu określa się w corocznym Harmonogramie Działań w następującym brzmieniu:

PROGRAM I HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

MIASTA WĄBRZEŻNO NA 2021

ROK

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania i sposoby realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania / Partnerzy zapraszani do współpracy przez Realizatorów w zależności od celu i rodzaju zadania	Termin realizacji
1	2	3	4	5	6
1. Cel ogólny: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych					
1)	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	a) Współpraca ze stacjonarnymi placówkami lecznictwa odwykowego w: Toruniu – Czerniewicach oraz innymi placówkami leczenia uzależnień tj. Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób które podjęły stosowne leczenie w placówkach uczestniczących w innych formach popularyzacji zadania 	<p>Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej</p> <p>Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, a) Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”</p>	I – XII 2021
		b) Punkt informacyjno konsultacyjny dla osób nadużywających substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> liczba konsultacji, liczba informacji 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	I - XII 2021

			telefonicznych, • liczba osób, które udało się zmotywować do podjęcia leczenia		
--	--	--	---	--	--

		c) Realizacja projektu Moja Decyzja Moduł I – Interwencja Rodzinna Moduł II – program dla osób mających problem z nadużywaniem substancji psychoaktywnych bloki tematyczne spotkań psychoedukacyjnych zawartych w Module II - Trening Zachowań Konstruktywnych; Przygotowanie do Programu Dwunastu Kroków; Motywowanie do Terapii; Uczenie umiejętności praktycznych	• Liczba osób które uczestniczyły w programach • (indywidualnych i grupowych); • Liczba osób która ukończyła poszczególne programy	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	I-XII 2021
--	--	---	--	---	------------

2. Cel ogólny: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1)	Pomoc terapeutyczna i prawna dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym i problemem narkomanii	a) Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Toruniu, oraz innymi specjalistycznymi placówkami udzielającymi pomocy rodzinie	• Liczba udzielonych informacji • Liczba osób która ukończyła program terapii	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	I-XII 2021
		b) Punkt informacyjno - konsultacyjny dla rodzin c) Bezpłatne dyżury mediatora rodzinnego, psychologa, prawnika d) Współpraca z Fundacją Dies Mei	• liczba porad, • liczba konsultacji, • liczba informacji telefonicznych, • liczba osób, które udało się	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	I-XII 2021

			terapeutycznych RSA Biofeedback		
		b) Szkolenia i narady dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii	<ul style="list-style-type: none"> Liczba godzin konsultacji (wg zapotrzebowania) 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Szkoły Podstawowe i Gimnazjum, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	I - XII 2021
		c) Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń Liczba kursów Liczba osób przeszkolonych (wg zapotrzebowania) 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, MOPS,	I - XII 2021
		d) Organizowanie lokalnych narad i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii	<ul style="list-style-type: none"> Liczba narad 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół interdyscyplinarny	IV - XII 2021
3.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	a) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> Liczba porad 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół	I - XII 2021

				Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
		b) Funkcjonowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba skierowanych wniosków do zespołu • Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego • Liczba odbytych grup roboczych 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Straż Miejska, Policja, Sąd,	I – XII 2021

3. Cel ogólny: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1)	Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży	<p>a) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz w siedzibie WCPTiS programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja projektu Moja Decyzja w tym zawartych programów – „Mój Wybór”, „Komplety Profilaktyczne”, „Można Inaczej”, • Kampania „Dopalacze – Powiedz Stop!” • Kontynuacja kampanii „Przeciw Pijanym 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób • Liczba spotkań 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej MKRPA,	I – XII 2021
----	---	--	---	--	--------------

		<p>Kierowcom”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjno – terapeutyczne RSA Biofeedback • Inne programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 			
2)	<p>Podjęmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania w szkołach, • kampanie informacyjne • akcje profilaktyczne • inne programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób • Liczba spotkań (wg zapotrzebowania) 	<p>Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej Pedagogzy, Straż Miejska, szkoły, Policja, MKRPA</p>	<p>IV - XII 2021</p>
3)	<p>Podjęmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia</p>	<ol style="list-style-type: none"> a) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych b) Przeprowadzenie szkolenia wraz ze sprawdzeniem dostępności alkoholu osobom niepełnoletnim (zakup kontrolowany – tajemniczy klient) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów 	<p>MKRPA, Policja, Straż Miejska</p>	<p>I - XII 2021</p>

4)	Wdrażanie programów profilaktyczno interwencyjnych dla młodzieży upijającej się	<p>a) Kontynuacja programu opracowanego przez PARPA „Nie piję, bo tak” dla młodzieży spożywającej alkohol i upijającej się ma na celu :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyuczenie świadomego ograniczania ilości spożywanego alkoholu • osłabienie tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań alkoholowych generowanych przez grupę • lepsze zrozumienie alkoholowych zachowań otoczenia społecznego • wzmocnienie abstynentów alkoholowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników • Liczba programów 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej	I – XII 2021
----	---	--	--	---	--------------

5)	Inne formy aktywności dla dzieci i młodzieży	a) Półkolonie profilaktyczne- letnie i zimowe b) wolontariat c) zajęcia o różnorodnej tematyce	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników • Liczba uczestników wycieczki 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA Partnerzy: MOPS Szkoły, Miejsko-Powiatowa Biblioteka, WDK, Straż Miejska, Policja	I-XII 2021
6)	Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień	a) Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, np. we współpracy z MTK, lokalną prasą oraz redagowanie strony internetowej www.wabrzeskiecentrum.pl i www.facebook.pl b) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień c) Włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych,	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba programów • Liczba osób 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Dom Pomocy Społecznej, Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	I-XII 2021

		<p>d) Szkolenie nauczycieli dotyczące problemów alkoholowych, narkomanii, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych,</p> <p>e) Szkolenia dotyczące szkód wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków przez kobiety w ciąży,</p> <p>f) Opracowanie ulotek informacyjnych – dostępne formy pomocy na terenie miasta Wąbrzeźno</p>			
7)	Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	<p>a) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców można podzielić na trzy grupy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacyjne, - resocjalizacyjne wobec kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości. <p>b) Organizowanie lokalnych kampanii, i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców (w szkołach nauki jazdy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników programów 	Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, MKRPA, Policja, Straż Miejska, Szkoły Nauki Jazdy	IV-XII 2021

4. Cel ogólny: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii

1	<p>a) Współpraca z instytucjami i osobami fizycznymi, służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień i pomocy społecznej</p> <p>b) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p> <p>c) Współpraca – Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” ul. Kościelna 1, Grudziądz</p>	<p>a) współpraca dokonująca się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymianę informacji, - udzielaniu rekomendacji - partnerstwo w różnorodnym działaniu <p>- przygotowanie i składanie wniosków do sądu</p> <p>- podpisanie porozumienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba współpracujących, organizacji pozarządowych, • Liczba udzielanych informacji, • Liczba udzielanych rekomendacji, • Liczba złożonych wniosków do sądów • Liczba wizyt (porady, konsultacje, sesje terapeutyczne), • Liczba osób uczestniczących w innych formach popularyzacji zadania 	<p>WCPTiIS, MKRPA, MOPS</p> <p>Partnerzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalne organizacje pozarządowe, - instytucje lokalne, - osoby fizyczne, - MKRPA - Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” - Stacja Sanitarno – 	<p>I – XII 2021</p> <p>I – XII 2021</p> <p>I – XII 2021</p>
---	--	---	---	--	---

	d) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień, FAS, HIV/AIDS	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lokalnych kampanii - prowadzenie zajęć profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zajęć • Liczba osób 	Epidemiologiczna <ul style="list-style-type: none"> - WCPTiS - Szkoły Rodzenia 	I – XII 2021
--	--	--	---	--	--------------

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Miasto Wąbrzeźno, w szczególności osoby należące do następujących grup:

- konsumenci alkoholu,
- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych,
- rodziny (w tym osoby współuzależnione),
- dzieci i młodzież szkolna
- nauczyciele,
- kursanci ze szkół nauki jazdy,
- rodzice ze Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- pracownicy placówek udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii,
- właściciele punktów handlowych i gastronomicznych,
- osoby korzystające z porad psychologa, mediatora rodzinnego oraz prawnika.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowie MKRPA opiniują wszelkie czynności wykonywane w ramach zadań Komisji.
2. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są wynagradzani wg następujących zasad:
  - 1) z tytułu udziału w pracach i posiedzeniach Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 3% zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za posiedzenie Komisji;
  - 2) z tytułu udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikację, członkowie MKRPA otrzymują wynagrodzenie wysokości 4%;
  - 3) warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest udział w posiedzeniach i pracach MKRPA;
  - 4) nieobecność na posiedzeniu MKRPA stanowi podstawę do niewypłacenia wynagrodzenia.

3. Koszty związane z działaniami komisji określonymi w szczególności z działaniami motywującymi do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu, pokrywane są ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

V. ZASADY FINANSOWANIA

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 są następujące:

- 1) środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 ujmuje się w budżecie Gminy Miasto Wąbrzeźno (Dział 851 Rozdział: 85153, 85154).